

Adviseur scherp op KringloopWijzer

De KringloopWijzer krijgt een sleutelpositie in het in beeld brengen van de mineralenstromen op melkveebedrijven. Ook de Vereniging van Accountants- en Belastingadviesbureaus (VLB) anticipeert hierop. Zo krijgen zestig adviseurs van de bij de VLB aangesloten kantoren een speciale opleiding en is de vereniging betrokken bij het KringloopWijzer-project van FrieslandCampina en Vruchtbare Kringloop Achterhoek.

Henk ten Have

De VLB was op 1 juli 2013 een van de vier ondertekenaars van de intentieverklaring ‘Sturen op mineralenefficiëntie via KringloopWijzer’ – de

andere ondertekenaars waren LTO, NZO en Nevedi. Veel melkveehouders zijn in 2015 verplicht de KringloopWijzer in te vullen. “Vanuit de zuivel wordt het gebruik van de KringloopWijzer dan als voorwaarde gesteld

Wijzer over de mineralenkringloop met de KringloopWijzer

De KringloopWijzer brengt eenvoudig de mineralenkringlopen van uw bedrijf in beeld. Hoe beter u voer- en meststoffen benut, hoe minder verliezen er zijn naar het milieu en hoe minder u hoeft aan te kopen.

DE KRINGLOOPWIJZER MAAKT KRINGLOOP-PRESTATIES INZICHTELIJK, ZOALS:

- Stikstof- en fosfaatoverschotten op bedrijf- en bodembalans
- Benutting ruw- en krachtvoer
- Stikstofverliezen door ammoniakemissie en nitraat in grondwater
- Fosfaatexcretie
- Totale emissies van broeikasgassen
- Gewasopbrengsten
- Organische stofbouw of -afbraak

WAAROM IS HET GEBRUIK VOOR U BELANGRIJK?

- Het geeft inzicht in de efficiëntie van uw bedrijfsvoering en aankoopspunten voor verbetering.
- Hiermee kunt u besparen op ruwvoerkosten (hogere gewasopbrengsten), krachtvoerkosten (beter benutting van energie en mineralen in het ransoer) en mestafzet. Het economisch voordeel voor een bedrijf met 100 koeien kan oplopen tot €10.000.
- Het geeft ondernemersvrijheid. U wordt afgerekend op werkelijke productie en benutting. Hoe efficiënter u werkt, hoe meer ruimte voor bedrijfsontwikkeling u krijgt.
- Sector moet voldoen aan milieuvoorwaarden van de overheid. Dit kan door een efficiënter gebruik van mineralen.
- Per 1-1-2015 opgenomen in kwaliteitssystemen zuivelorganisaties. Dan verplicht voor melkveehouders met een fosfaatoverschot uit dierlijke mest.

Neemt u al deel aan BEX?
Dan heeft u een groot deel van de gegevens die in de KringloopWijzer ingevoerd moet worden al compleet.

Download de KringloopWijzer vandaag nog via www.mijnkringloopwijzer.nl of vraag uw adviseur om het in te vullen.

Deze informatie wordt u aangeboden door:

voor bedrijven met een fosfaatoverschot”, vertelt Jaap Gielen, senior bedrijfsadviseur/specialist melkveehouderij bij Countus, namens de VLB. “De KringloopWijzer is nog niet helemaal van de tekenaf, maar wordt volop omarmd. Het instrument gaat een sleutelrol spelen in het in beeld brengen van de mineralenstromen op melkveebedrijven. Ook voor de adviseurs van de accountancy-organisaties is de KringloopWijzer belangrijk. Fosfaatplaatsingsruimte is/wordt een productiemiddel en in die zin van belang bij het bedrijfsrendement en de bedrijfsontwikkeling. De adviseur keek altijd vooral naar de bedrijfseconomische resultaten van een bedrijf en in mindere mate naar de technische resultaten. We zien de adviesvraag over de KringloopWijzer toenemen. De resultaten uit de KringloopWijzer kunnen gekoppeld worden aan de bedrijfseconomische boekhouding. De KringloopWijzer geeft meer diepgang aan de benchmark van de accountantsbureau’s. Daarmee kan de adviseur het economisch functioneren van een melkveebedrijf nog beter duiden. Het betekent niet dat de adviseurs van de accountancykantoren zich gaan bezighouden met details, wel zullen ze gesprekspartner zijn en signaleren op onderdelen. Melkveehouders kunnen vervolgens specialisten inhuren die oplossingen kunnen aandragen.”

Twee jaar geleden begon de VLB al met het opleiden van adviseurs tot KringloopWijzer-specialisten. Inmiddels is de derde lichting van twintig VLB-adviseurs gestart. “De specialisten worden op de kantoren de trekkers van projecten op het gebied van de KringloopWijzer van de verschillende kantoren en vanuit de VLB”, vertelt Gielen. De VLB is onder meer betrokken bij studieclubs, organiseert grote bijeenkomsten en op kantoorniveau worden er initiatieven genomen om klanten (individueel) te informeren over de KringloopWijzer.

GESPREK

Deze illustratie lieten LTO, NZO, Nevedi en VLB ontwikkelen om te gebruiken in een gesprek over de KringloopWijzer.

Illustratie : Mijningloopwijzer.nl

Fosfaatstuk

De bodemvruchtbaarheid en de benutting van fosfaat zijn belangrijke onderdelen van de KringloopWijzer. “Het hele fosfaatstuk is best spannend voor de melkveehouderij en kan veel gevolgen hebben”, zegt Gielen. “Als de sector het op dit gebied goed doet, wordt de kans op maatregelen als quota en dierrechten verkleind.”

Volgens Gielen weet de melkveehouderij veel van de veestapel – er zijn veel kengetallen die een actueel inzicht geven in de status van de dieren – maar is de bodem nog een grote onbekende. “Op dat stuk is de melkveehouderij nog te veel bezig op hoofdlijnen. Er ligt nog een grote potentie bij de grond.” Voor de periode 2014 is de ‘Pilot KringloopWijzer fosfaatevenwichtsbemesting’ opgesteld voor maximaal 150 melkveehouders. Er doen nog maar ruim veertig bedrijven mee. De pilot wordt uitgevoerd door LTO in samenwerking met de VLB, NZO en Nevedi en wordt volgend jaar gecontinueerd voor meer bedrijven. Uitgangspunt van de pilot is dat melkveehouders die met drie jaar KringloopWijzer-gegevens kunnen aantonen dat ze meer fosfaat afvoeren dan aanvoeren, meer moeten kunnen bemesten, dus mogen rekenen met een individuele hogere fosfaatgebruiksnorm. “Dit biedt perspectief voor de helft van de melkveehouderij”, zegt Gielen. Maar het mogen rekenen met een hogere fosfaatnorm betekent niet altijd dat een melkveehouder de ruimere fosfaatplaatsingsruimte daadwerkelijk kan verzilveren. De derogatiegrens van 230 kg N of 250 kg N en het verbod op gebruik van fosfaatkunstmest op derogatiebedrijven begrenst de mogelijkheden. De derogatie geldt namelijk voor alle bedrijven in een bepaald gebied. Gielen: “Dat is niet altijd terecht. Er zijn melkveehouders die in een gebied met een lage derogatie zitten, maar een hogere derogatie verdienen omdat ze aantoonbaar meer fosfaat afvoeren dan aanvoeren. Een bedrijfs-eigen derogatie zou een oplossing zijn.”

Flevoland

De accountantskantoren starten buiten VLB-verband om ook met KringloopWijzerprojecten. Zo participeert Countus in het praktijknetwerk Kringloop Academie Flevoland van VVB (Vereniging Voor Bedrijfsvoorlichting)-Flevoland. Aanleidingen voor dit project zijn een dalend ruw eiwit-gehalte in graskuilen, afname van het gehalte organische stof in de bodem en een grotere voerkostenstijging dan voerprijsstijging. Zestig van de twee-

honderd VVB-Flevoland-melkveehouders nemen deel aan dit project. In studieclubverband worden de KringloopWijzers van de deelnemende melkveehouders besproken. “Het doel van het project is melkveehouders informeren waar ze staan en acties formuleren op bedrijfsniveau, bijvoorbeeld het verbeteren van de voerproductie: meer voer van eigen grond”, aldus Gielen.

Niet móeten, maar willen

Volgens Gielen is de KringloopWijzer een lastig instrument, ook voor boeren. En die krijgt er bij voorhand een stukje administratie bij. Wel zullen veel cijfers te zijner tijd uit een centrale database kunnen worden gehaald, wat de acceptatie van de KringloopWijzer door boeren kan verhogen. Gielen: “Erfbetreiders moeten er de tijd voor nemen om het instrument uit te leggen en vooral komen met informatie waar de melkveehouder daadwerkelijk wat mee kan. Goed is om tegenover de melkveehouder te benadrukken dat de sector zijn voordeel kan doen met de KringloopWijzer. Het zou geen kwestie moeten zijn van móeten, maar van willen.”

